

متن زیر را بخوانید و به سؤال‌های آن پاسخ دهید.

من خاستم همه چیز را دربارهی خدا بدانم. از خانه بیرون رفتم. درختان با برگ‌هایی سبز و قامتی بلند، بسیار بودند. زیر درختی، گلی تازه شکفته دیدم. گفتم: «چه گل زیبایی!» گل لبخندی زد و گفت: «من زیاهتم؛ اما خدا از همه زیباتر است. او آفریدگار من است. آن که مرا آفریده، از همه زیباتر است.»
من آرام می‌وزیدم و دست مهربان خود را بر سر گل‌ها و برگ‌ها می‌کشیدم. گفتم: «نسیم چه مهربان است!» چهره‌ام را نوازش کرد و گفت: «من مهربانم؛ اما خدا از همه مهربان‌تر است. او آفریدگار من است. آن که مرا آفریده، از همه مهربان‌تر است.»

ناگهان آسمان ابری شد. ابرها به هم پیوستند و باران گرفت. گفتم: «اگر باران بر درختان و دانه‌ها می‌بارد، آن‌ها تشنه می‌مانند؛ رودها و دریاها خشک می‌شوند و هیچ انسان و حیوانی زنده نمی‌ماند.»
برایم هنگام، ابر غرید و گفت: «خدا دوست انسان‌هاست. اگر لطف خدا نبود، هیچ ابری نمی‌بارید.»
«خسته برگشتم. پدر و مادرم دربارهی کتابی که خوانده بودند، صحبت می‌کردند. گفتم: «خوش به حال شما که همه چیز را می‌دانید.» پدر با مهربانی گفت: «عزیزم، دانای از همه خداست. او همه چیز را می‌داند و بهشتار کسانی است که می‌خواهند بدانند، تا زندگی بهتری داشته باشند.»

از کلام بند می‌فهمیم که خداوند بخشنده است؟ بند سوم: ناگهان آسمان ابری شد. ابرها به هم پیوستند و ...
در این متن، چهار ویژگی برای خداوند بیان شده است؛ آن‌ها را نام ببرید. زیبا، مهربان، بخشنده، دانا.
به نظر شما بهترین عنوان برای این متن چیست؟ «خدا، بهترین است.»

۱ با توجه به متن درس، واژه‌هایی را در جدول بنویسید که حروف زیر در آن‌ها باشد.

حرف	کلمه
ح	حشرات، صبح، حمله
ه	هوا، راه، مهربان، عهده، چهار، هفته، هنگام
غ	آغاز، مشغول، تغییرات
ق	برق، وقت، عقاب، قرقی، قدرت

۲ کلمه‌های زیر را با حروف مناسب کامل کنید.

معتدل	بعضی	لطافت
نظر	فراهم	عقاب

۳ متن زیر را بخوانید و علامت‌های نگارشی آن را بگذارید. علامت‌های نگارشی لازم برای متن زیر (.)، (،) ، (؟) ، (:) و («») است.

روزی مبینا، زهرا، هانیه و مریم در حیاط مدرسه نشسته بودند. مریم گفت: «امروز زنگ آخر سر کلاس نمی‌رویم.» زهرا پرسید: «چرا؟» هانیه گفت: «مگر نمی‌دانی؟ قرار است برای مراسم جشن ولادت حضرت محمد (ص) به سرای محله برویم.»

مهمی	اشتباه	برمی خیزیم
شگفتی	می گذارند	راه یابی

کلمه‌ها و عبارت‌های زیر را با دقت بخوانید.

آن‌ها را در درس پیدا کنید و از روی جمله‌هایی که این کلمه‌ها در آن به کار رفته‌اند، با خط خوانا بنویسید.

برمی خیزیم: یک روز صبح که از خواب برمی خیزیم، از پرستوها نشانی نمی‌بینیم.

اشتباه: آن‌ها با چه قدرتی این راه طولانی را بدون اشتباه می‌پیمایند.

مهمی: به نظر می‌آید (پرستوها) به گفت‌وگوی مهمی مشغول هستند.

راه‌یابی: چه کسی قدرت راه‌یابی و پیمودن این راه طولانی را به پرستوها داده است؟

می‌گذارند: وقتی کار ساختن لانه به پایان رسید، پرستوها تخم می‌گذارند.

شگفتی: این همه شگفتی، زیبایی و دانایی را چه کسی در پرستوهای کوچک نهاده است؟

کلمه‌های جدول را از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

گ	ف	ت	و	گ	و
ج	ن	ب	و	ج	و
ر	ا	ه	و	ر	س
د	و	ر	و	د	ر

کلمه‌های زیر را در جدول پیدا کنید و رنگ بزنید تا با حروف باقی‌مانده، به رمز جدول دست پیدا کنید.

سهس دربارهی کلمهی به‌دست آمده، دو سطر بنویسید.

مهربان - درست‌کار - دوستی - آب - شجاع - ادب - سلام

آ	م	ه	ر	ب	ا	ن	ف
د	ر	س	ت	ک	ا	ر	ر
ی	د	و	س	ت	ی	د	ا
گی	ا	ش	ج	ا	ع	ر	ب
ا	د	ب	س	ل	ا	م	

رمز جدول: آفریدگار

درک متن

با توجه به متن درس «کوچ پرستوها»، جمله‌ها را به ترتیب رویدادها شماره گذاری کنید:

- ۶) جوجه‌ها راه و رسم شکار را از والدین خود می‌آموزند.
- ۴) پرستوهای ماده، چهار تا شش تخم سفیدرنگ می‌گذارند.
- ۲) آن‌ها پس از بازگشت لانه‌های سال گذشته خود را می‌یابند.
- ۵) وقتی جوجه‌ها از تخم بیرون آمدند، پدر و مادر، آن‌ها را با حشراتی که شکار کرده‌اند پرورش می‌دهند.
- ۳) پس از آن، خود ساختن و پرداختن لانه را به عهده می‌گیرند.
- ۱) اوایل بهار پرستوها از سفر باز می‌گردند.

کلمه‌های زیر را به ترتیب حروف الفبا بنویسید.

هوش - فهم - دست نخورده - قهوه‌خانه - جاده - آفرین

آفرین - جاده - دست نخورده - فهم - قهوه‌خانه - هوش

۲ با توجه به معنی جمله‌ها، کلمه‌ی مناسب را انتخاب کنید.

• وقتی که جوجه‌ها از تخم بیرون می‌آیند، پدر و مادر به آن‌ها غذا می‌دهند. (قضا - غذا)

• دانش‌آموزان در حیاط مدرسه مشغول ورزش بودند. (حیات - حیاط)

• پایه و اساس همه‌ی گفت‌وگوها، توانایی علمی دانش‌آموزان است. (اثاث - اساس)

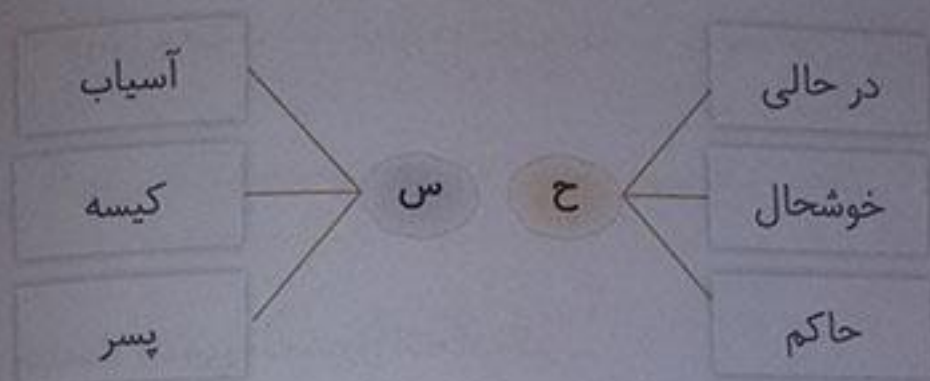
۱ در جدول زیر، کلمه‌های درس آمده است. پنج کلمه از آن‌ها را پیدا کنید و با آن‌ها جمله بسازید.

خ	و	ا	س	ت	پ
ر	ف	س	م	ت	چ
ج	ه	ی	ک	س	ط
ا	م	ا	م	ط	و
د	ص	ب	ت	ر	ر
ه	ن	ز	ر	ف	ن

آسیاب - جاده - سمت - چطور - خواست

• آسیاب: او گندم‌ها را از آسیاب گرفت و برای پختن نان به نانواپی برد.

- جاذبه: برای رسیدن به قلعه، باید از جاذبه‌های کوهستانی عبور کرد.
 - سمت: هنگام رانندگی، از سمت راست حرکت کنید.
 - چطور: چطور این نقاشی زیبا را کشیدی؟
 - خواست: مریم از دوستش خواست که او را برای خریدن روسری همراهی کند.
- ۲ با توجه به متن، برای هر یک از حروف داخل شکل، کلمه بنویسید.

۲ خانه‌های جدول را به دل‌خواه با کلماتی از متن درس، پر کنید.

کلمه‌ی سوم	کلمه‌ی دوم	کلمه‌ی اول	
آسیاب	الاغ	کیسه‌ی گندم	ردیف اول
لنگ	پا	جاذبه	ردیف دوم
خوشحال	نشانی	پسر	ردیف سوم

حالا با کلمات هر ردیف یک جمله بسازید؛ به طوری که هر سه کلمه در آن جمله به کار رفته باشد.

جمله‌ی اول: پسرک کیسه‌ی گندم را پشت الاغ گذاشت و به سمت آسیاب حرکت کرد.

جمله‌ی دوم: مردی با پای لنگ از جاذبه عبور می‌کرد.

جمله‌ی سوم: پسر از پیدا کردن نشانی خانه‌ی دوستش، خوشحال شد.

دو متن زیر را با دقت بخوانید. متن کدامیک از کتاب‌های درسی شما شبیه متن (الف) است؟ مطالعات

نمایشی

متن کدامیک از کتاب‌های درسی شما شبیه متن (ب) است؟ فارسی

الف) خانه‌های نواحی بیابانی ویژگی‌هایی دارند تا خیلی گرم نباشند. دیوارهای این خانه‌ها ضخیم ساخته می‌شوند تا گرما از بیرون وارد نشود. اگر دیوار خانه‌ای کلفت نباشد، خیلی زود با نور خورشید گرم می‌شود و گرما اندک‌اندک به درون خانه وارد می‌شود. سقف‌های گنبدی شکل خانه‌ها هم باعث می‌شود که گرمای خورشید به پشت‌بام‌ها نفوذ نکند و از طریق بادگیرهایی که در سقف وجود دارد، هوای خنک همراه با باد به درون خانه وارد شود.

ب) گنجشک و کبوتری با هم دوست شدند. تابستان بود و هوا گرم، کبوتر کسی می‌پرید، کسی دانه جمع می‌کرد تا در زمستان بی‌آذوقه نماند. اما گنجشک همه‌اش به فکر بازی و آواز خواندن بود و هر چه کبوتر به او می‌گفت که به فکر زمستانت هم باش، فایده‌ای نداشت. تابستان و پاییز رفت، زمستان آمد. سرما و برف همه‌جا را گرفت. گنجشک که چیزی برای خوردن نداشت، به سراغ کبوتر رفت و از او کمک خواست. کبوتر گفت: «چیک چیک مستونت بود، فکر زمستونت نبود؟»

۱ تفاوت‌های متن (الف) و (ب) را در جدول بنویسید.

متن (الف)	متن (ب)
متن، علمی است.	متن، ادبی است.
از ضرب‌المثل در متن، استفاده نشده است.	از ضرب‌المثل استفاده شده است.
شکل نوشتاری کلمات به کار برده شده است.	از کلمات محاوره در متن استفاده شده است.

۱ جدول زیر را مانند نمونه، کامل کنید.

حرکت	حرک	حر	ح	حرکت	نمونه:
	غرق	غر	غ	غرق	
مشغول	مشغو	مشغ	مش	م	مشغول

۲ در هر ردیف با توجه به متن درس، کلمه‌ی خواسته شده را پیدا کند.

۱ ق ص د

۱- کلمه‌ی سه حرفی که حرف وسط آن (ص) باشد.

۲ ح ر ک ت

۲- کلمه‌ی چهار حرفی که حرف اول آن (ح) باشد.

۳ ا د ا م ه

۳- کلمه‌ی پنج حرفی که نشانه‌ی (ا) دوبار در آن به کار رفته باشد.

۴ ا ف ز و د

۴- کلمه‌ی شش حرفی که حرف آخر آن صدای (ه) باشد.

۱ با توجه به متن درس، جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

روزی کشتی گرفتار توفان شد. موج‌های دریا یکی پس از دیگری از راه می‌رسیدند و خود را به کشتی می‌کوبیدند. ناخدا هر چه کرد، نتوانست کشتی را از میان امواج نجات دهد و مسافران در میان امواج گرفتار شدند. حکیم از هوش رفت و وقتی چشم باز کرد، خود را در ساحلی دورافتاده دید.

با حروف درهم ریخته‌ی زیر، به تعدادی که می‌توانید، کلمه‌ی معنی‌دار بسازید.

باغ عبا عاج

نبض اجاق قوت

ب ع ج
ض م ت ا ق ا
ن و غ ح

صفحه‌ی ۲۸ کتاب‌درسی

هنر و سرگریز

برای کلمه‌های داخل جدول، سؤال‌های مناسب بنویسید.

۱	ب	ا	د	ب	ا	ن
۲	ت	و	ف	ا	ن	
۳	د	ا	ن	ش		
۴	ش	ه	ر			
۵	ت	و				

۱- کدام قسمت از قایق یا کشتی وظیفه‌ی کنترل سرعت در باد را دارد؟

۲- چه چیزی اغلب در دریا موجب غرق شدن کشتی‌ها می‌شود؟

۳- چه سرمایه‌ای است که اگر گم شوید، باز هم از دست نمی‌رود؟

۴- ایران تعدادی استان دارد و در هر استان، یک به عنوان مرکز آن انتخاب شده است.

۵- ضمیر دوم شخص مفرد چیست؟

داستان زیر را بخوانید و به سؤال‌های آن پاسخ دهید.

چند قورباغه از جنگلی عبور می‌کردند که ناگهان دو تا از آن‌ها به داخل گودال عمیقی افتادند. قورباغه‌ها کنار گودال جمع شدند و هنگامی که دیدند گودال خیلی عمیق است، به آن دو گفته که چاره‌ای نیست، شما به زودی خواهید مرد. دو قورباغه این حرف‌ها را نشنیده گرفتند و با تمام توانش کوشیدند که از گودال بیرون بپرند؛ اما قورباغه‌های دیگر، مدام می‌گفتند که دست از تلاش بردارند چون نمی‌توانند از گودال خارج شوند و به زودی خواهند مرد. سرانجام یکی از دو قورباغه، تسلیم گفته‌های دیگر قورباغه‌ها شد و دست از تلاش برداشت. او به ته گودال پرت شد.

اما قورباغی دیگر با تمام توان برای بیرون آمدن از گودال تلاش می‌کرد. هر چه بقیه قورباغه‌ها فریاد می‌زدند که تلاش بیش‌تر فایده‌ای ندارد، او مصمم‌تر می‌شد، تا این که عاقبت از گودال بیرون آمد. بقیه قورباغه‌ها از او پرسیدند: مگر تو حرف‌های ما را نمی‌شنیدی؟ در آن هنگام معلوم شد که قورباغه ناشناخته است. او در تمام مدت فکر می‌کرد که دیگران او را تشویق می‌کنند!

۱- چرا قورباغهای که ناشنوا بود، موفق شد از گودال خارج شود؟

زیرا حرف‌های ناامیدکننده‌ی دوستانش را که فکر می‌کردند آن‌ها راه فراری ندارند، نمی‌شنید و فکر می‌کرد دوستانش او را برای بیرون آمدن از گودال تشویق می‌کنند.

۲- این داستان دو پیام مهم داشت. به نظر شما آن دو پیام چه بود؟

۱- برای رسیدن به هدف باید تا آخرین لحظه تلاش کرد.

۲- در راه رسیدن به هدف نباید به حرف مایوس‌کننده‌ی دیگران گوش کرد و دل سرد شد.

۳- به نظر شما بهترین عنوان برای این داستان چیست؟ چرا؟ «تلاش و امید»؛ زیرا در این متن درباره‌ی قورباغهای که ناشنوا بود، چون نتوانست حرف کسی را بشنود و ناامید نشد، تمام تلاش خود را برای خروج از گودال کرد و در انتها به هدف خود که آزادی بود، رسید.

بینهایی را که کلمه‌های زیر در آن‌ها به کار رفته است، از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

طوطیان، شادکام، ارمغان، خطه

طوطیان: گفت آن طوطی که آن جا طوطیان	چون ببینی، کن ز حال ما بیان
شادکام: کرد بازرگان تجارت را تمام	باز آمد سوی منزل، شادکام
ارمغان: هر غلامی را بیاورد ارمغان	هر کنیزک را ببخشید او نشان
خطه: گفت طوطی را: «چه خواهی ارمغان	کارمت از خطه‌ی هندوستان؟!»

جدول زیر را با استفاده از کلمه‌های متن درس کامل کنید.

خ	ط	ه
خ	و	ش
خ	و	ب
خ	ن	د
خ	و	ا
خ	و	ا

با کلمه‌های زیر، متن را کامل کنید. توجه کنید که هر کلمه دو بار به کار می‌رود.

سالنامه، هفته‌نامه، قولنامه، کتابنامه

ممنونم گفت: «دخترم، لای سالنامه، یک کاغذ است، آن را برایم بیاور.» وقتی به اتاق کار پدرم رفتم، روی میز کارش هفته‌نامه‌ی کودک و نوجوان را دیدم. خواندن مطالب این هفته‌نامه برایم بسیار جالب بود. همیشه آن را برای من می‌خرید. آن را برداشتم و با سرعت صفحاتش را ورق زدم و رسیدم به آخر

مجله شروع کردم به مرور کتاب‌هایی که فهرست آن‌ها در کتابنامه آمده بود. ناگهان با صدای پدرم به خودم آمدم و تازه یادم افتاد دنبال یک کاغذ آمده بودم. کاغذ را از لای سالنامه برداشتم. بالای کاغذ کلمه‌ی قولنامه دیده می‌شد. کاغذ را به پدرم دادم و از او سوال کردم: «قولنامه یعنی چی؟» پدرم لبخند زد و گفت: «آفرین دخترم، مثل همیشه چیزی را که نمی‌دانی، می‌پرسی. این کاغذ نوشته‌ای است که هنگام خرید خانه نوشتیم و یک نوع قول و قرار بین فروشنده و خریدار است.»

صفحه ۳۳ کتاب درسی

املا

۱ با کنار هم گذاشتن کلمه‌های داخل کادر، مانند نمونه کلمه‌ی جدید بسازید.

نمونه: گران + بها: گران‌بها

شیرین شاد حال شکر خوش تنگ کام سخن شگفت زبان دل زده

شگفت + زده	شیرین + زبان	دل + تنگ	شاد + کام	شکر + سخن	خوش + حال
شگفت‌زده	شیرین‌زبان	دلتنگ	شادکام	شکرسخن	خوشحال

۲ کلمه‌های زیر را در جدول پیدا کنید و با مداد رنگی دور آن‌ها خط بکشید.

بازرگان - ثروتمند - طوطی - ارمغان - حبس - تعجب - کنیز - بازگو - شروع - باغ

ب	ط	و	ط	ی	ک	ب	ث
ا	ر	م	غ	ا	ن	ا	ر
ز	ظ	ت	ل	ح	ی	غ	و
ر	ژ	ع	ا	ب	ز	ش	ت
گ	ن	ج	م	س	ه	ر	م
ا	چ	ب	ا	ز	گ	و	ن
ن	ض	ص	ن	خ	پ	ع	د

با توجه به متن درس «رهایی از قفس» ترتیب رویدادهای زیر را شماره گذاری کنید.

۱) بازرگان به خانه‌ی خویش بازگشت.

۲) بازرگان با شرمندگی ماجرا را برایش تعریف کرد.

۳) بازرگان طوطی را از پنجره‌ی خانه به باغ انداخت.

۴) طوطی درباره‌ی سوغاتی‌اش از بازرگان پرسید.

۵) بازرگان پیام طوطی‌اش را به طوطیان هندوستان داد.

۶) طوطی‌اش درست مثل همان طوطی شروع به لرزیدن کرد و در قفس افتاد.

۷) طوطی که از بند آزاد شده بود، پرواز کرد و روی شاخه‌ی درخت نشست.

۸) با شنیدن حرف‌های بازرگان، یکی از طوطیان بر خود لرزید و از بالای درخت افتاد.

۱ با توجه به متن درس های پنجم و ششم، جدول را کامل کنید.

ح	ا	ل
ص	ح	ب
ج	ی	ح
خ	و	ش
ن	ا	ر

۲ مانند نمونه کامل کنید.

محکم: تحکیم، استحکام

تحقیر: حقارت، حقیر

منتظر: انتظار

نقص: ناقص

ماهر: مهارت

۳ جمله های متن زیر را جدا کنید و بنویسید هر جمله چه پیامی دارد. مانند نمونه، عمل کنید.

رنگ سرم سبز براق است. طوق باریک سفیدی بر زیبایی گردنم افزوده است. من در نيزارها و غلزارهای کنار رودخانه ها و دریاچه ها زندگی می کنم. شناگر ماهری هستم. بازی با امواج آب را دوست دارم. مرا شناختی؟ من مرغابی هستم.

پیام جمله	جمله
سبز بودن رنگ سر	رنگ سرم سبز براق است.
داشتن طوق باریک سفید بر روی گردن	طوق باریک سفیدی بر زیبایی گردنم افزوده است.
محل زندگی مرغابی	من در نيزارها و غلزارهای کنار رودخانه ها و دریاچه ها زندگی می کنم.
مهارت در شناگری	شناگر ماهری هستم.
دوست داشتن بازی با امواج آب	بازی با امواج آب را دوست دارم.

جمله‌هایی را که واژه‌های زیر در آن‌ها به کار رفته است، از متن درس پیدا کنید و در جدول بنویسید.

ایرانیان	ایران
ایرانیان در برابر تورانیان پایداری می‌کردند.	تورانیان پیشنهاد کردند که پهلوانی ایرانی تیری به سوی خاور پرتاب کند.
ایرانیان از پیروزی ناامید و از ننگ شکست، اندوهگین شده بودند.	هر جا که تیر فرو آید، آن‌جا مرز ایران و توران باشد.
	آرش کمانگیر، تیرانداز ماهر ایرانی، خود را برای پرتاب این تیر آماده کرد.
	من جان خود را در تیر خواهم گذاشت و برای سربلندی ایران فدا خواهم کرد.
	مرا یاری کن تا سرزمین ایران را از دست دشمنان رها کنم.
	آن‌جا مرز ایران و توران شد.

کلمه‌های داخل شکل را به‌طور مناسب، کنار هم قرار دهید و ترکیب‌های جدید بسازید.

کلمات در دایره‌ها:

- نیرو
- انداز
- بال
- سر
- گین
- نیم
- روز
- اندوه
- تیر
- مند
- زمین
- تیز

کلمات ساخته شده:

- تیرانداز
- اندوهگین
- نیرومند
- سرزمین
- نیم‌روز
- تیزبال

۲ جدول را مانند نمونه کامل کنید. برخی از خانه‌های جدول حرف رمز دارند. حروف رمز را به ترتیب شماره‌های آن در خانه‌های زیر قرار دهید تا کلمه‌ی مورد نظر به دست آید.

۱ د ش ۳ و ا ر ی

۱- سختی

۲ آ ش ت ی

۲- مخالف قهر

۳ گ ل گ و ن

۳- مانند گل

۴ ب ر ۲ د ب ا ر ی

۴- شکیبایی

۵ خ س ت ه ک ۴ ن د ه

۵- کسالت‌آور

۶ ب ا م د ا د

۶- صبح زود

۷ ف و ل ا د ی ن

۷- از جنس فولاد

۸ ا ن ۷ د و ه گ ی ن

۸- غمگین و ناراحت

۹ ت ن ا و ر

۹- تنومند و قوی

۱۰ پ ی ر و ز ی

۱۰- موفقیت

کلمه‌ی رمز: آ ۱ ر ۲ ش ۳ ک ۴ م ۵ ا ۶ ن ۷ گ ۸ ی ۹ ر

الف) جمله‌های زیر را بخوانید و به کلمه‌هایی که مشخص شده است، توجه کنید.

● در آن جا دست به دعا برداشت و با خدای خود زمزمه کرد.

● من جان خود را در تیر خواهم گذاشت و برای سربلندی ایران فدا خواهم کرد.

● آرش نام خدا را بر زبان آورد و با همی توان، کمان را کشید.

در مثال‌های بالا «و» جمله‌ها را به هم پیوند داده است. مثلاً در شماره‌ی یک، دو جمله‌ی زیر با حرف «و» به هم وصل شده‌اند. به این ترتیب معنی دو جمله به هم ارتباط پیدا می‌کند. به این حرف، نشانه‌ی ربط یا پیوند می‌گویند.

● با خدای خود زمزمه کرد.

● در آن جا دست به دعا برداشت.

ب) از ده سطر اول متن درس «ارزش علم» جمله‌هایی را که با نشانه‌ی ربط «و» به هم وصل شده‌اند، پیدا

کنید و بنویسید.

- به کنار دریا رفت و سوار بر کشتی شد.

- حکیم آرام و شادمان بود و به زندگی و مردمان فکر می‌کرد.

- موج‌های دریا، یکی بعد از دیگری از راه می‌رسیدند و خود را به کشتی می‌کوبیدند.

- چیزی نگذشت که کشتی چند تکه شد و مسافران در میان امواج گرفتار شدند.

- حکیم هم به تخته‌پاره‌ای چسبید و دل به خدا سپرد.

۱ ابتدا حروف جافتاده را با مراجعه به متن درس بنویسید. سپس آن‌ها را به ترتیب حروف الفبا مرتب کنید.

همیشه	پاکیزه	چهره	غوغا	انتظار	خوشحال	نشاط
همیشه	نشاط	غوغا	خوشحال	چهره	پاکیزه	انتظار

۳ جدول زیر را با توجه به متن درس، کامل کنید.

حرف	کلمه
ط	نشاط، چطور، طرف، طلوع، در طول
ص ص	خلاصه، صدا و سیما، صبح، صدا، صورت، بی صبرانه
ظ	نظر، انتظار، لحظه، منظم

۱ طبق دستور کار داده شده، فعالیت زیر را انجام دهید.

(الف)

حضور

حروف را به ترتیب کنار هم بچینید و کلمه‌ی جدید بسازید.

حیاط

حرف اول

مضرب

حرف دوم

خروش

حرف سوم

نگار

حرف چهارم

جملات

امواج

میعاد

تعلیم

صداقت

حرف اول

حرف دوم

حرف سوم

حرف چهارم

حرف پنجم

حروف را به ترتیب کنار هم
بچینید و کلمه‌ی جدید بسازید.

جمعیت

جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب تکمیل کنید.

مشتاقانه، هجوم، مسئولان، استقبال

۱. مریک از ما، لحظه‌شاری می‌کردیم که روز استقبال کی می‌رسد؟!

۲. قطب به انبوه جمعیت و هجوم عاشقانه‌ی مردم فکر می‌کردم.

۳. برخی از شوق، می‌گریستند و جمعی مشتاقانه گوش می‌دادند.

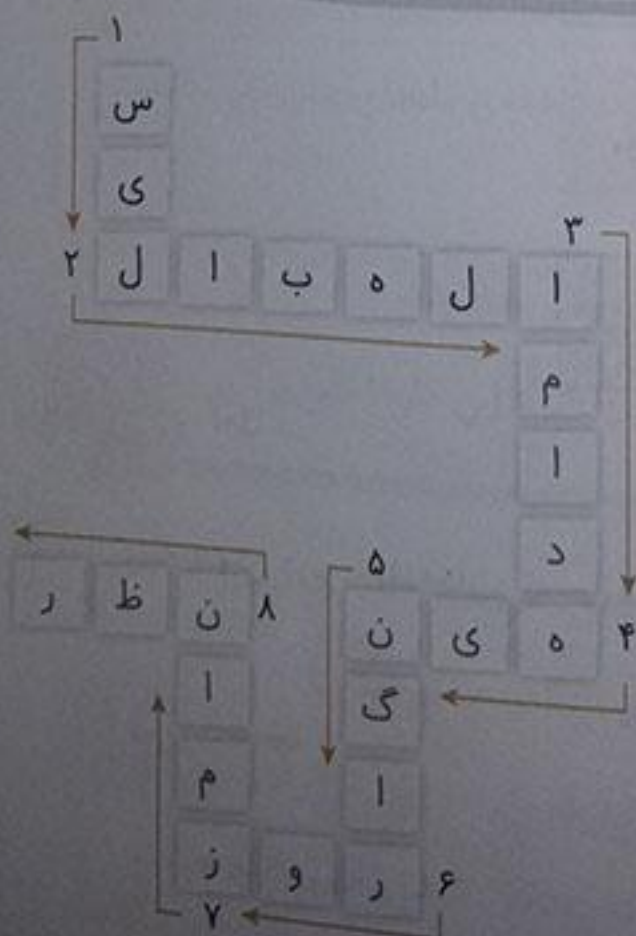
صفحه‌ی ۴۶ کتاب درسی

هنر و سرگرمی

در جدول زیر هر کلمه با نشانه‌ی آخر کلمه‌ی قبل شروع

می‌شود. با کمک کلمه‌های درس این کار را ادامه بده و جدول

را کامل کن.

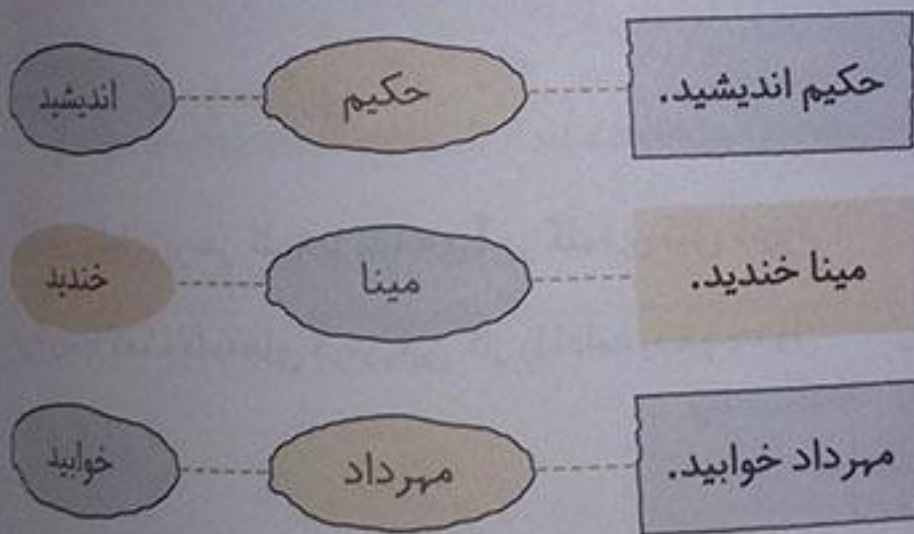
۱ با توجه به متن درس، واژه‌ها را کامل کنید.

سرخسوز	اقامت	خویش	سرگذشت
استعدادشان	تصویر	اطفال	نمی‌پذیرد

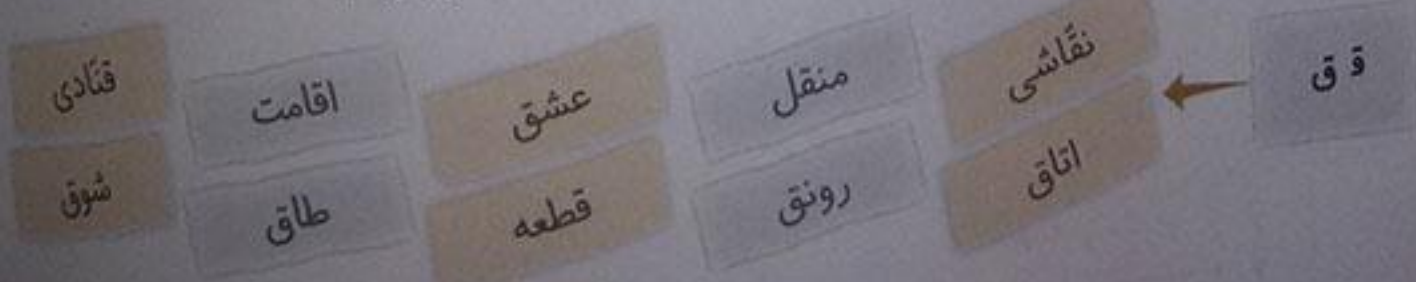
۲ با توجه به متن درس، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.

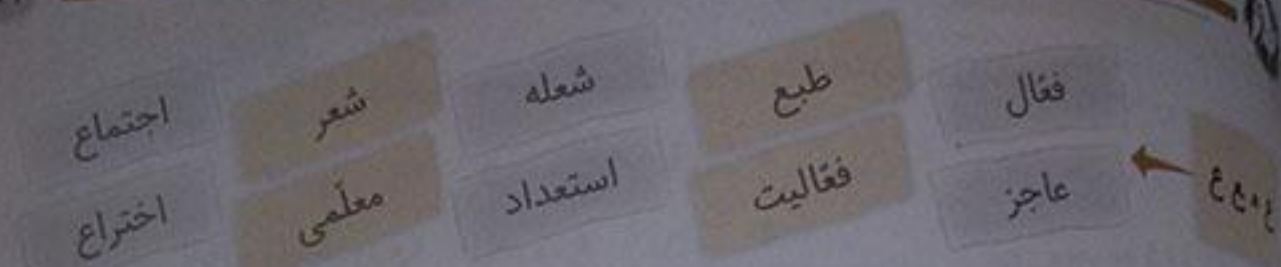
جتار باغچه‌بان پس از پایان دوره‌ی مکتب، نزد پدر حرفه‌ی بنایی و قنّادی را یاد گرفت. پدر او در ساختن طاق مسجد و گچ‌بری استاد بود؛ اما هیچ‌یک از این کارها طبع پرشور و ذهن جویای او را راضی نمی‌کرد او که در شعله‌ی فروزان خدمت به مردم می‌سوخت، پس از برگزیده شدن برای آموزگاری، به فکر دایر کردن کودکستانی در تبریز افتاد.

۳ نمودار جمله‌های زیر را رسم کنید.

۱ با توجه به متن درس، کلمه‌هایی که حروف زیر را دارند، پیدا کنید و بنویسید.

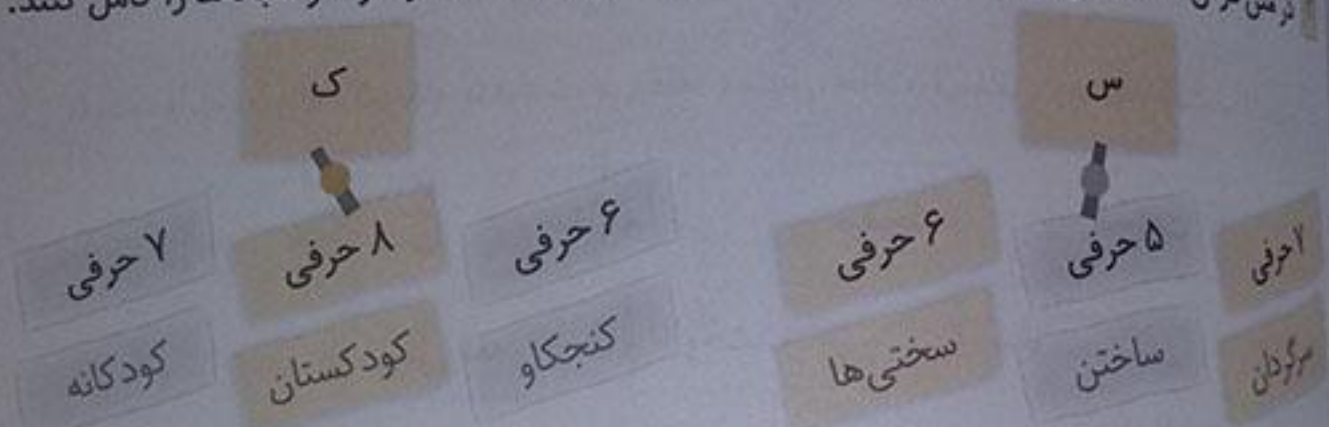

صفحه‌ی ۶۲ کتاب درسی

هنر و سرگردن

در متن درس، کلمه‌هایی را پیدا کنید که با نشانه‌های داخل بادبادک آغاز شوند و دنباله‌ها را کامل کنند.

صفحه‌ی ۶۳ کتاب درسی

درک متن

در متن درس «باغچه‌ی اطفال» جملاتی را که با «اما»، «ولی» و «زیرا» به هم وصل شده‌اند، پیدا کنید و در کادر زیر بنویسید.

- پدرم در ساختن طاق مسجد و گچبری استاد بود؛ اما در همه‌ی ماه‌های سال نمی‌توانست به کار بنایی بپردازد.
 - از این راه، خانواده‌ی خود را اداره می‌کرد؛ اما قنّادی رونقی نداشت.
 - نزد پدر، حرفه‌ی بنایی و قنّادی را یاد گرفتم؛ ولی هیچ یک از این کارها طبع پرشور و ذهن جویای مرا راضی نمی‌کرد.
 - لولیای این کودکان هرگز باور نمی‌کردند که فرزندانشان، خواندن و نوشتن بیاموزند؛ ولی در پایان سال تحصیلی، این کودکان مانند دیگران امتحان دادند و قبول شدند.
 - روزی که این کودکان در تبریز امتحان می‌دادند، حیاط و بام مدرسه لبریز از مردمی بود که به تلاش‌های آنان آمده بودند؛ زیرا برای مردم باور نکردنی بود که کودکان کم‌شنوا هم بتوانند بخوانند.

۲ کلمه‌های زیر را با دقت بخوانید. آن‌هایی را که در متن درس وجود دارد، پیدا کرده و یک بار از روی آن‌ها بنویسید.

نفوذ، مقابله، فاصله، کنجکاو، شجاعت، بی‌وقفه، معتدل، حالت، ارمغانی، وحشت، همتا، سقا، سقوط

شجاعت

سقوط

مقابله

نفوذ

سقا

وحشت

بی‌وقفه

۳ با هر یک از کلمه‌های زیر یک جمله‌ی جدید و مناسب بنویسید.

وصف‌ناپذیر زیبایی بهار، وصف‌ناپذیر است.

تسخیرناپذیر کشور ما ایران، تسخیرناپذیر است.

خستگی‌ناپذیر ورزش کارانِ خستگی‌ناپذیر کشورمان، به قهرمانی دست یافتند.

۱ بند سوم درس را با دقت بخوانید و کلمه‌هایی که صدای «ز» دارند، پیدا کنید و بنویسید.
روز، از، مظلوم، مرز، آزادی، متجاوزان، آرزو، آماده‌سازی، ضربه، تسخیرناپذیر، رزمندگان، فضا، نبض
نکته: در این تمرین صدای «ز» مهم است، که شامل شکل‌های «ز»، «ذ»، «ض» و «ظ» می‌شود.

✿ اکنون کلمه‌های نوشته شده را با توجه به شکل‌های مختلف صدای «ز» دسته‌بندی کنید.

● ز: روز، از، مرز، آزادی، متجاوزان، آرزو، آماده‌سازی، رزمندگان

● ذ: تسخیرناپذیر

● ظ: مظلوم

● ض: ضربه، فضا، نبض

با توجه به متن درس، کلمه‌های پنهان شده در جدول را پیدا کرده و بنویسید.

د	م	ر	خ	ص	ی	مرخصی
ت	س	و	ص	ف	ن	تصرف
ج	ر	چ	گ	ط	ا	مقابله
ع	م	ج	ا	ش	ب	عملیات
م	ق	ذ	ی	ل	ذ	فرصت
ل	ا	ف	ت	ح	ی	فتح
ی	ب	و	ص	غ	ر	ناب
ا	ل	ژ	ر	ی	ک	مظلوم
ت	ه	ع	ف	ث	پ	
م	ظ	ل	و	م	ض	

صفحه ۶۸ کتاب درسی

هنر و سرگریزی

در جدول زیر، یک کلمه با کلمه‌های دیگر فرق دارد. آیا می‌توانید آن را پیدا کنید؟

مرخصی محتاج منتظر مظلوم
منطقه می‌رفت مطمئن

می‌رفت: با سایر کلمه‌ها تفاوت دارد. از بین همه‌ی کلمه‌ها، فقط این واژه (که فعل است) می‌تواند بخش اصلی جمله باشد.

صفحه ۶۹ کتاب درسی

درک متن

متن زیر را بخوانید و جاهای خالی را با یکی از کلمات داده شده پر کنید. توجه داشته باشید که برخی از این کلمات معنی یکسانی دارند.

چون - و - ولی - زیرا - اما

قصه‌ی باد شمال و خورشید

یک روز صبح، «باد» و «خورشید» اسب‌سواری را دیدند که شنلی نو داشت و خیلی به آن می‌نازید. باد گفت: «می‌بینی آن مرد شنل زیبایی بر دوش افکنده است! اما اگر من بخواهم، به آسانی می‌توانم شنل از دوشش بردارم.»

خورشید گفت: «فکر نمی‌کنم بتوانی، ولی من می‌توانم. می‌خواهی امتحان کنیم.»

باد با تمام قدرتش وزید؛ اما فایده‌ای نداشت؛ زیرا اسب‌سوار شنلش را تنگ‌تر و محکم‌تر به دور خود پیچید.

خورشید گفت: «حالا نوبت من است.» سپس گرمی ملایمی پراکند که حشرات را به زمزمه و گل‌خارا به شکفتن واداشت.

اسب‌سوار به رودخانه رسید، لباس را از تنش درآورد و به شنا مشغول شد؛ زیرا گرمش شده بود و می‌خواست خنک شود.

خورشید رو به باد کرد و گفت: «دیدی چگونه چیزی را که تو با تمام قدرت نتوانستی انجام دهی، من با گرمی و ملایمت به دست آوردم؟»

اتفاق ساده

کلمه‌هایی را که در آخر آن‌ها حرف /ه/ است، در متن درس پیدا کنید و بنویسید.

شیشه، نوشته، پروانه، جبهه، نامه، سایه، قطره، ساده، خانه، شانه

با توجه به متن درس، کلمه‌های دو نقطه‌ای را پیدا کنید و بنویسید.

برف، خوب، ظرف، جبهه، است، خواند، سایه، باران، قرار، بلند، قطره، یک، خانه، دست

نمودار جمله‌های زیر را رسم کنید.

اندیشید

حکیم دانا

حکیم دانا اندیشید.

خوابید

دختر کوچولو

دختر کوچولو خوابید.

خندید

معلم مهربانم

معلم مهربانم خندید.

ابتدا، حروف کلمه‌ی نوشته شده را جدا کنید، سپس مانند نمونه برای هر حرف دو کلمه بنویسید.

طلوع

مقررات

ط

ق

طاقت

اتفاق

قطره

سایه

ریشه

ه

ر

همیشه

رهایی

هنر و سرگرتی

صفحه ۷۴ کتاب درسی

۲ در هر ستون به جای حرف اول، دوم و سوم کلمه‌ی «موش» یک حرف جدید بنویس تا کلمه‌های معنی‌داری ساخته شود.

م	و	ش	موش	م	و	ش	موش	م	و	ش	موش
م	و	ر	مور	م	ی	ش	می‌ش	م	و	ش	گوش
م	و	ز	موز	م	ا	ش	ماش	م	و	ش	شوش
م	و	ی	موی	م	ک	ش	مکش	م	و	ش	هوش
م	و	ج	موج	م	ن	ش	منش	م	و	ش	دوش

صفحه ۷۵ کتاب درسی

درک متن

داستان زیر را بخوانید و به سؤال‌های آن پاسخ دهید.

یک از غلامان امیر نوح سامانی سراسیمه نزد بوعلی سینا آمد و گفت: «امیر در حال مرگ است. پزشکان بسیاری برای او آورده‌اند؛ اما آن‌ها نتوانستند او را درمان کنند. اکنون برای درمان او شما را احضار کرده‌اند.» بوعلی به سرعت خود را به بالین بیمار رساند و پس از معاینه‌ی او دستور داد داروهایی تهیه کنند و خود، شب و روز در کنار بستر ماند. دوازده روز گذشت و معالجات هم‌چنان ادامه داشت تا آن‌که امیر سلامت خود را به دست آورد و اندک‌اندک از بستر برخاست.

یک روز امیر رو به بوعلی کرد و گفت: «تو زندگی‌ام را به من بازگرداندی، هر چه می‌خواهی بگو تا به تو بدهم.» بوعلی گفت: «من به مال و ثروت علاقه‌ای ندارم فقط از شما می‌خواهم اجازه‌ی ورود به کتابخانه‌ی دربار و استفاده از آن را به من بدهید.» امیر با تعجب پرسید: «فقط همین!» بوعلی گفت: «برای من استفاده از کتابخانه از همه‌ی ثروت‌های دنیا بالاتر است.»

۱- کلمه «او» در سطر سوم به چه کسی اشاره دارد؟ امیر نوح سامانی

۲- چرا نویسنده در سطر سوم کلمه «اما» را به کار برده است؟ «اما» یا «ولی» برای کامل کردن معنای جمله استفاده می‌شود و معمولاً در بین دو جمله‌ی کامل قرار می‌گیرد تا شنونده و خواننده را از شک و تردید در بیاورد.

۳- چرا نویسنده در سطر چهارم «و» را به کار برده است؟ «و» حرف ربط است؛ یعنی دو کلمه یا دو جمله را به هم مربوط می‌کند و پیوند می‌دهد.

۴- این داستان دو پیام مهم داشت. آن دو پیام چه بود؟ ۱- برای کار و زحمت دیگران ارزش قائل شویم و آن را جبران کنیم. ۲- علم از ثروت بهتر است.

۵- به نظر شما بهترین عنوان برای این داستان چیست؟ چرا؟ «هیچ ثروتی بالاتر از علم نیست.»؛ زیرا هدف این داستان نشان دادن ارزش علم و مطالعه است.

۱ با توجه به جای نشانه‌های هر کلمه، مانند نمونه کلمه بسازید.

م ت ف ک ر

آ ر ز و

توفان

ت و ص ی ف

ج ا ی ل

منزل

م ا د ر

س و ز ا ن

س ن گ ر

۲ کلمه‌هایی را که یکی از نشانه‌های «ه» و «ح» دارند، از متن درس پیدا کرده و بنویسید.

ه گفته، نگاه، گاهوار، گناه، رودها، نه، رهی، می‌دهیم، رهرو، به، تنها، مهر، بنده

ح ساحل، حسرت، وحی، حکم، حق، سطح

۳ هر یک از کلمه‌های زیر را در جای خالی مناسب بنویسید.

گرداگرد - دمام - سراسر - لبالب

هنگام ورود امام، خیابان‌های مسیر استقبال لبالب از جمعیت مشتاق بود. مردم از اینکه پس از پانزده سال دوری، می‌توانستند امام را در جمع خود ببینند، سراسر شور و شادی بودند. بالاخره هواپیمای امام بر دل‌های عاشق فرود آمد. وقتی امام آمدند مردم گرداگرد او حلقه زدند. صدای تکبیر دمام از هر سو شنیده می‌شد.

متن زیر را با استفاده از کلمه‌های داده شده کامل کنید.

طغیان، باطل، ربّ جلیل، عشق، اندوه، عدل

حضرت موسی به فرمان ربّ جلیل وی را به نیل انداخت و با اندوه و نگرانی به فرزندش نگاه کرد. ربّی حکم وحی آمد: «نگران نباش! شیوه‌ی ما عدل و بنده‌پروری است. رود بدون فرمان ما طغیان پیدا کرد فرزندت را به ما بسپار».

کلمه‌های جدول را از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

					ف	ط	ل
					ر	ه	م
				ی	س	و	م
			ب	ا	ل	ی	س
ی	ا	د	خ	ا	ن	ی	ب

حروف این کلمات را در جدول رنگ بزنید، سپس با حروف باقی‌مانده یک کلمه‌ی معنادار بنویسید که در این آهنگ باشد.

گفته، رب، خرد، عشق، عدل، موج، چه، حکم، بسپرد

ح	چ	ج	✿	ت	پ	ب	ا
ش	س	✿	✿	ر	✿	د	خ
ق	ف	غ	ع	✿	ط	✿	✿
ی	ه	و	ن	م	ل	گ	ک

کلمه: طغیان

الف) جمله‌های زیر را بخوانید و به کلماتی که مشخص شده است، توجه کنید.

ابتدا در شهر مرند اقامت گزیدم و در مدرسه‌های این شهر، به معلمی پرداختم. سپس به تبریز رفتم.

برای مادر شیر کوچولو آب و غذا می گذاشت. بعد هم در قفس را می بست و می رفت.

نرگس آب پاش پلاستیکی قرمز را برداشته و پر از آب می کند. بعد به طرف من می آید.

نخستین کار این مسافران از راه رسیده، این است که لانه‌های سال گذشته‌ی خود را ببینند. سپس اگر آب

دیده باشند، آن‌ها را مرمت کنند و اگر خراب شده باشند، از نو بسازند.

در مثال‌های بالا کلمه‌های «سپس» و «بعد» مفهوم جمله‌ها را به هم پیوند داده است. این کلمه‌ها ترتیب زمانی را

نشان می دهند. مثلاً در جمله‌ی شماره‌ی یک، نویسنده اول در شهر «مرند» بوده است و بعد به «تبریز» رفته است.

ب) از متن «قدم یازدهم» و «انتظار» جمله‌هایی را که مفهوم آن‌ها با کلمه‌های «سپس» و «بعد» به هم وصل شده

است، پیدا کنید و بنویسید.

- برای مادر شیر کوچولو آب و غذا می گذاشت. بعد هم در قفس را می بست و می رفت
(قدم یازدهم)

- در باز ماند و شیر کوچولو از لای در بیرون را تماشا کرد. بعد پایش را از قفس بیرون گذاشت و راه افتاد.

- چشم‌های خواب‌آلودش را مالید. بعد، ده قدم دوید و از لای در قفس که باز بود، برگشت توی قفس. (قدم یازدهم)

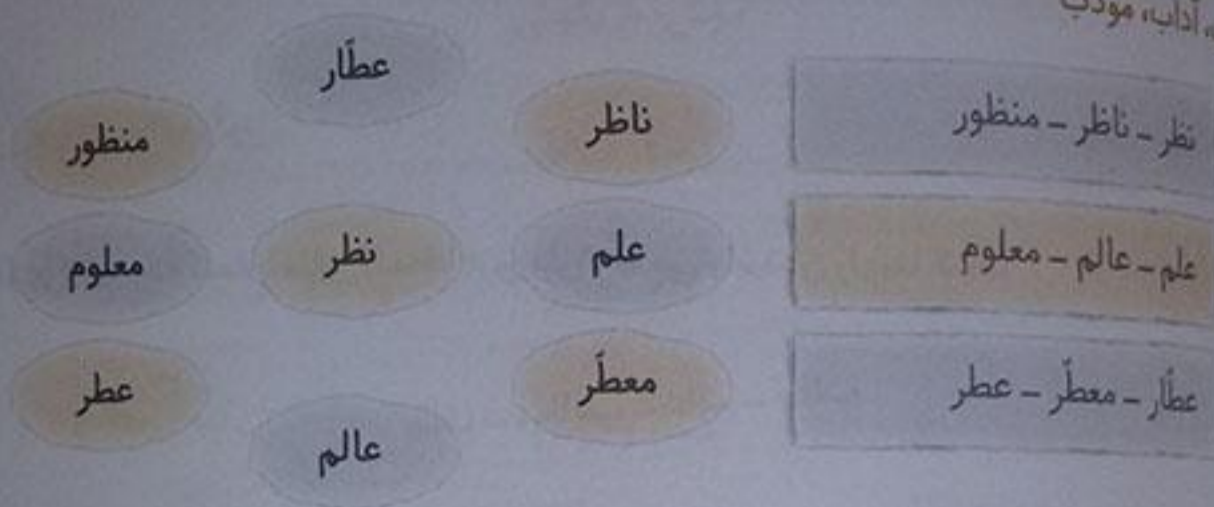
- نرگس آب پاش پلاستیکی قرمز را برداشته و پر از آب می کند. بعد به طرف من می آید. (انتظار)

- نفس عمیقی می کشد و نگاهش مهربانانه روی من می لغزد؛ سپس با اندوه می گوید... (انتظار)

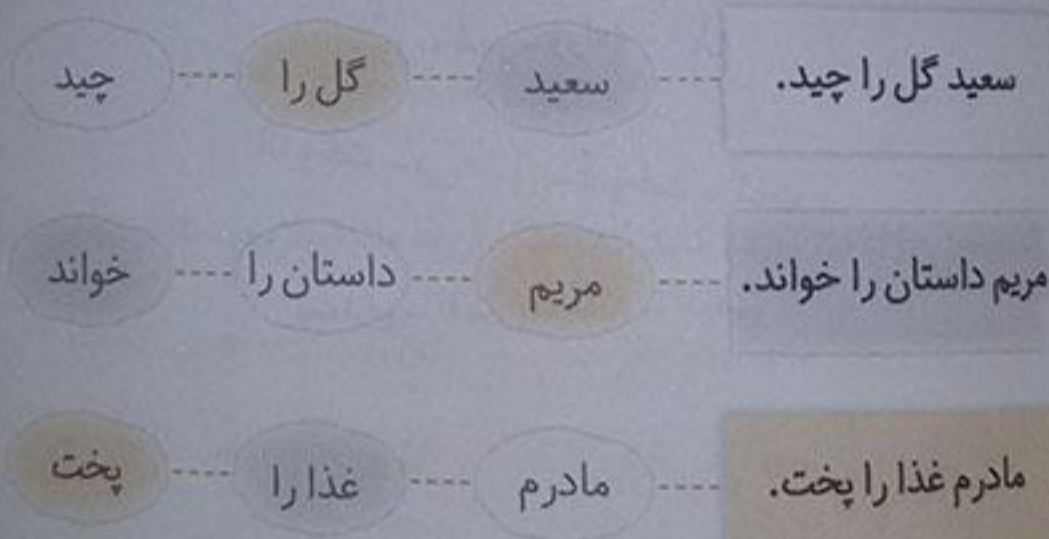
ادب از که آموختی؟

کلمه‌هایی را که در یک گروه قرار دارند، دسته‌بندی کنید.

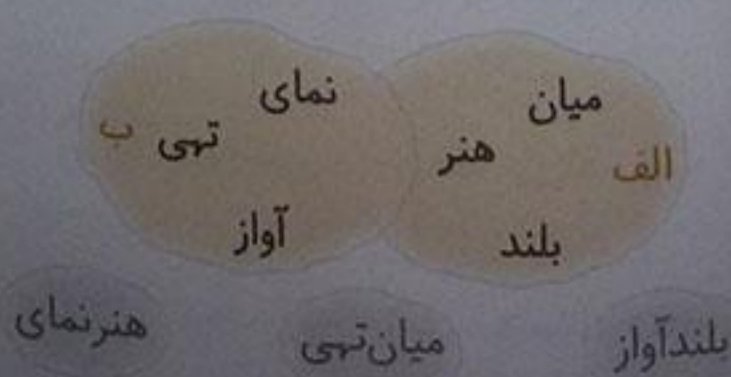
گروه: ادب، آداب، مؤذّب

نمودار جمله‌های زیر را رسم کنید.

با توجه به متن درس، کلمه‌های گروه «الف» را با کلمه‌های گروه «ب» ترکیب کرده و کلمه‌ی جدید را در قسمت میانی بنویسید.

حرف اول هر گروه از کلمه‌های زیر را به ترتیب کنار هم قرار دهید؛ یک کلمه از متن درس به دست می‌آید. آن را بنویسید.

سعی

سعدی - عمل - یکدیگر

غازی

غمگین - اتفاقاً - زندگانی - ییلاق

لقمان

لحظه - قافله - منتظر - افروز - نشاط

در جدول زیر، یک کلمه با سایر کلمه‌ها فرق دارد. آیا می‌توانید آن را پیدا کنید؟

طلب - مطلوب - عالم - طالب

بادب - باهوش - بامزه - بی‌عمل

زنبور - شیر - زرافه - فیل

اندوخت - بی‌عسل - آموخت - گفت

سعدی - لقمان - مانند - جامی

شیر و موش

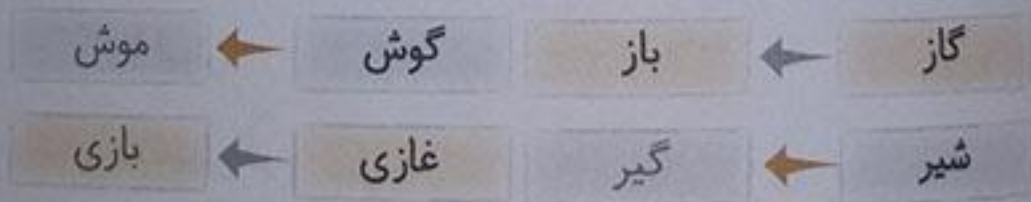
املا و واژه آموزی

صفحه ۸۸ کتاب درسی

هر گروه از کلمه‌های زیر را به‌طور مناسب بهم وصل کنید و در جدول قرار دهید.

	موش، بازیگوش	
اتصال با «ی»	پنجه، صیاد	اتصال با «ر»
پنجه‌ی صیاد	کله، موش	موش بازیگوش
کله‌ی موش	شاه، وحوش	شاه و وحوش
بیشه‌ی خفته	بیشه، خفته	روز دگر
	روز، دگر	

مانند نمونه کلمه‌هایی را از متن پیدا کنید که آهنگ آن‌ها مانند واژه‌ی نوشته شده باشد.

صفحه ۸۹ کتاب درسی

املا

با توجه به راهنمایی‌های کنار هر ردیف، کلمه‌های مناسب را از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

- کلمه‌هایی که «ر» دارند: شیر - رها - هراس / کلمه‌هایی که «ص ص» دارند: حاصل - صید - صیاد
- کلمه‌هایی که «غ غغ» دارند: متغیر - غازی - مغفرت / کلمه‌هایی که «س س س» دارند: لوس - هراس - التماس
- کلمه‌هایی که «ف ف» دارند: خفته - آشفته - رفتار / کلمه‌هایی که «ح ح ح» دارند: وحوش - رحم - حاصل

در هر ردیف یک کلمه با بقیه فرق دارد؛ آن را بنویسید.

خلاص

صید، صیاد، خلاص

مغفرت

متغیر، مغفرت، تغییر

حول

حاصل، حول، محصول

صفحه ۹۱ کتاب

درک متن

متن زیر را بخوانید و جاهای خالی را با یکی از این کلمه‌ها پر کنید. توجه داشته باشید که برخی از این کلمه‌ها معنی یکسانی دارند و تکراری هستند.

ابتدا، بعد، سپس، نخست، آخر، اول، دوم

پوره‌ی سیب‌زمینی در کلاس

مواد لازم برای چهار نفر:

۱- سیب‌زمینی ۴ عدد

۲- شیر ۱ لیوان

۳- نمک به میزان لازم

ابتدا (= نخست / اول) سیب‌زمینی‌ها را می‌شوئید و در یک ظرف آب می‌ریزید و روی حرارت مستقیم می‌گذارید تا پخته شود. در مرحله‌ی دوم سیب‌زمینی‌های پخته شده را پوست می‌کنید. سپس (= بعد) آن‌ها را کتاف می‌کوبید تا به شکل خمیر درآید. در آخر نمک و شیر را به سیب‌زمینی اضافه می‌کنید و آن‌ها را مخلوط می‌کنید. حالا پوره‌ی سیب‌زمینی خوش‌مزه و مقوی آماده است.

املا و دانش زبانی

صفحه ۹۴ کتاب درسی

۱ زیر شکل صحیح کلمه‌های داخل کمانک، خط بکشید.

(الف) دانشمندان دشمن سرسخت (چهل، جحل) و دوستدار دانش هستند.

(ب) ابوریحان بیرونی واپسین لحظات زندگی خود را (می‌گزرانید، می‌گذرانید).

(پ) بعضی‌ها به دنبال موجودات عجیب و (قریب، غریب) فضایی هستند.

۲ نمودار جمله‌های زیر را رسم کنید.

دوستم توپ را از فروشنده گرفت. --- دوستم --- توپ را --- از فروشنده --- گرفت

مسعود گل را از گل‌فروشی خرید. --- مسعود --- گل را --- از گل‌فروشی --- خرید

صفحه ۹۵ کتاب درسی

املا

۱ مانند نمونه کامل کنید.

۲ با توجه به متن درس، جاهای خالی را پر کنید.

ابوریحان بیرونی، یکی از بزرگ‌ترین ریاضی‌دانان و فیلسوفان ایرانی بود و همه‌ی زندگی او در راه گسترش علم تحقیق و دانش‌اندوزی گذشت. این دانشمند بزرگ به علت اتفاقات می‌اندیشید و به کشف چیزهای ناشناخته می‌ورزید.

هنر و سرگریز

صفحه ۹۶ کتاب

۲ پاسخ هر سؤال را در خانه‌ی خود، در جدول بنویسید.

۱- به سوالات می‌دهیم.	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۲- کسی که انتظار می‌کشد.	ق	ر	م	ا	ک	د	خ	س	م	پ
۳- آسان نیست.	د	ی	ه	ب	و	ی	و	خ	ن	ا
۴- روزها در آسمان می‌بینیم.	ر	ا	ر	و	ت	و	ر	ت	ت	س
۵- موش دارد، موش هم گوش دارد	ت	ض	م	ر	ا	ا	ش		ظ	خ
۶- مخالف بلند است.	م	ی	ا	ی	ه	ر	ی		ر	
۷- نام دانشمندی که در درس آمده است	ن	ا	د	ح			د			
۸- مهر و محبت مادر به فرزند	د	ت	ر	ا						
۹- علم حساب				ن						
۱۰- نیرومند				ی	ن					

درک متن

صفحه ۹۷ کتاب

متن زیر را بخوانید و به سؤال‌های آن پاسخ دهید.

کودکان سرمایه‌های اصلی هر کشورند. آنان، آینده‌ی کشور خود را می‌سازند و سبب پیشرفت آن می‌شوند. وقتی در کشوری جنگ می‌شود یا سیل به راه می‌افتد یا زلزله می‌آید، کودکان بیش‌تر از بزرگان صدمه می‌بینند؛ زیرا نمی‌توانند به تنهایی، با رنج‌ها و مشکلات مبارزه کنند. برای کمک به این کودکان

آسیب‌پذیر، سازمان‌های گوناگونی به وجود آمده‌اند که معروف‌ترین آن‌ها «یونیسف» نام دارد. یونیسف یک سازمان جهانی وابسته به سازمان ملل متحد است. این سازمان تلاش می‌کند تا کودکان محروم، زندگی بهتری داشته باشند. بخشی از پیمان جهانی حقوق کودک عبارت است از:

کودکان حق دارند با فرهنگ کشورهای دیگر آشنا شوند و با هم‌هنگی کودکان جهان، در زمینه صلح و دوستی همکاری کنند.

هر کودک حق دارد آزادانه فکر خود را به دیگران بگوید، بنویسد و از نظرهای دیگران بهره‌مند شود؛ به شرط آن که حقوق دیگران را محترم بشمارد.

هیچ کس حق ندارد کودکان را به کارهایی وا دارد که مناسب سن آن‌ها نیست.

باید شرایط مناسبی ایجاد کرد که کودکان بتوانند محیط و طبیعت اطراف خود را بشناسند و برای حفظ محیط زیست خود تلاش کنند.

۱- چرا کودکان سرمایه‌های اصلی کشورها هستند؟ زیرا آنان آینده‌ی کشور خود را می‌سازند و سبب پیشرفت آن می‌شوند.

آ- چرا نویسنده در سطر سوم کلمه‌ی «زیرا» را به کار برده است؟ برای بیان علت و دلیل

آ- کلمه‌ی «آن‌ها» در سطر چهارم به چه کسی اشاره دارد؟ سازمان‌های گوناگون

۲- چرا نویسنده در سطر هفتم کلمه‌ی «و» را به کار برده است؟ زیرا می‌خواهد دو جمله را به هم ربط و پیوند دهد.

شما به نظر شما بهترین عنوان برای این متن چیست؟ چرا؟ «حقوق کودکان»؛ زیرا در این متن، در مورد حقوق‌هایی که کودکان دارند و نباید از آن‌ها گرفته شود، صحبت می‌شود. علاوه بر این، این متن اشاره می‌کند که خود کودکان هم باید حقوق خود را بشناسند و برای رسیدن به آن تلاش کنند.

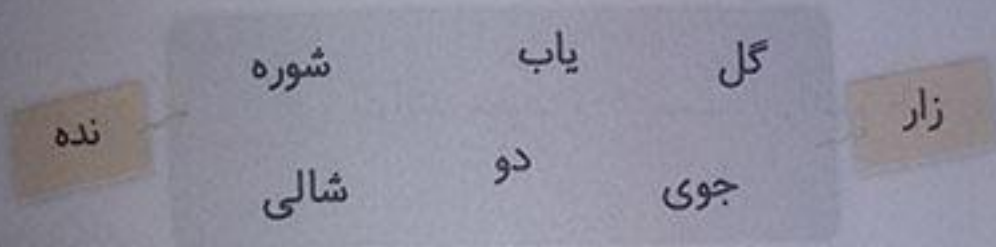
املا و واژه‌آموزی

۱ برای هر یک از شکل‌های صدای «س» دو کلمه از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

س	سفید، مدرسه
ص	فاصله، صورت
ث	مثل، ثابت

۳ با اضافه کردن اجزای زیر به کلمه‌ی مناسب، کلمه‌های جدید بسازید.

- گلزار
- دونده
- شوره‌زار
- یابنده
- جوینده
- شالی‌زار

املا

۱ ابتدا حرف دوم هر کلمه را مشخص کنید. سپس با کنار هم قرار دادن آن‌ها کلمه‌ای بسازید.

عکس - فاصله - قرار - حتی - حاضر - بعد - کتابخانه - شبیه - تازه - بزاق - حیاط

کارت اعتباری

مہتاب - دوست - مشغول - لمس - صندوق - صدای معلم

هوشمند

هر دسته از کلمه‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب کنید.

برگ	برگ	کلاس	مدرسه
شاخه	درخت	حیاط	حیاط
درخت	شاخه	مدرسه	کلاس
ثانیه	ثانیه	کوچه	شهر
دقیقه	ساعت	خیابان	خیابان
ساعت	دقیقه	شهر	کوچه

با توجه به متن درس «مدرسه‌ی هوشمند»، ترتیب رویدادهای زیر را شماره‌گذاری کنید.

آن روز بچه‌ها به کمک نرم‌افزار آموزشی، تمرین‌های درس را انجام دادند. آن‌ها از کتابخانه و آزمایشگاه مجازی هم استفاده کردند.

وقتی وارد حیاط مدرسه شد، صدای شادی بچه‌ها او را به یاد دوستانش انداخت.

رایانه‌ای روی میز معلم بود و چیزی هم از سقف به تخته‌ی سفید جلوی کلاس نور می‌تاباند.

جلوی در کلاس، روی دیوار صفحه‌ای رنگی، شبیه به گوشی‌های همراه لمسی بود که بچه‌ها دستشان را روی آن قرار می‌دادند و بعد وارد کلاس می‌شدند.

مهربان پس از بیرون آمدن از خانه، نفسی عمیق کشید و از هوای دلنشین بهاری لذت برد.